

ANALIZA JURIDICO-PENALĂ A INFRAȚIUNII DE FABRICARE SAU PUNERE ÎN CIRCULAȚIE A SEMNELOR BĂNEȘTI FALSE SAU A TITLURILOR DE VALOARE FALSE

Dan GUDUMAC, Facultatea de Drept

The main goal of this article is to analyze the elements of the crime provide by art 236 CC and to identify the causes that lead to the production and placing into circulation of the counterfeit money and securities. This criminal offence is analyzed based on the legal provisions and in accordance with the judicial practice of Republic of Moldova.

În cadrul normelor care apară prioritar relațiile sociale cu privire la economia națională a Republicii Moldova se include și infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false sau titlurilor de valoare false care prezintă un interes atât teoretic, cât și practic. Analiza infracțiunii respective, incriminată în articolul 236 CP RM [1], denotă o relevanță deosebită și o actualitate incontestabilă datorită pericolului social pe care-l prezintă și îndeosebi frecvenței cu care se comite pe parcursul ultimilor ani [2].

La momentul actual, fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false se prezintă ca o activitate infracțională foarte lucrativă, cu caracter adesea transnațional, cei implicați în ea acționând în conformitate cu legile economiei de piață, având ca finalitate obținerea unor enorme beneficii [3].

Realizând succint analiza infracțiunii de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false și a titlurilor de valoare false, este necesar sa efectuăm o trecere în revistă asupra celor mai importante aspecte juridico-penale ce vizează fapta incriminată la art. 236 CP RM.

Astfel, fapta respectivă face parte din infracțiunile economice din sfera financiar-creditară [4] și atentează la economia națională, dacă vorbim prin prisma obiectului juridic generic, iar din punctul de vedere al obiectului juridic special se atentează nemijlocit la relațiile sociale cu privire la încrederea publică în autenticitatea semnelor bănești și a titlurilor de valoare. Nu mai puțin important este și obiectul material al infracțiunii, care poate consta alternativ în oricare din cele 7 entități posibile: Biletele BNM, monedele jubiliare și comemorative, valorile mobiliare de stat, alte titluri de valoare, valuta străină, valori mobiliare străine. Este important de menționat că entitățile care pot forma obiectul material al acestei infracțiuni sunt reglementate într-o serie de acte care prevăd caracteristicile necesare ce trebuie să le posedă semnele bănești pentru a fi considerate legale: Legea Republicii Moldova cu privire la bani, adoptată la 15.12.1997 [5], Legea Republicii Moldova cu privire la piața valorilor mobiliare, adoptată la 18.11.1988 [6] ș.a.

Dacă vorbim despre latura obiectivă, sunt două modalități normative de săvârșire a acestei infracțiuni: *fabricarea și punerea în circulație*. Fabricarea poate fi integrală (contrafacerea) sau parțială (alterarea). De asemenea, este important de menționat în cadrul laturii obiective, că pentru existența infracțiunii este necesar ca imitația semnelor bănești să prezinte o *asemănare considerabilă*, adică prezența în semnele bănești false sau titlurile de valoare false a caracteristicilor principale, similare cu cele ale semnelor bănești autentice sau ale titlurilor de valoare autentice [7]. Prin „punerea în circulație” se înțelege introducerea (indiferent pentru cât timp) banilor, titlurilor de valoare sau a celorlalte valori mobile falsificate în circuitul economico-financiar-monetar, urmând a îndeplini aceleași funcții economice ca și cele reale, adevărate [8].

La fel este important de subliniat că, din punctul de vedere al momentului consumării faptei, infracțiunea respectivă este formală și se consideră consumată din momentul fabricării sau punerii în circulație a primul semn bănesc fals.

Sub aspectul laturii subiective, este necesar de atras atenția asupra intenției directe și asupra scopului special în cadrul modalității de fabricare – *de a pune în circulație*.

O remarcă specifică pentru subiectul infracțiunii date este că răspunderea juridică pentru infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false survine atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice spre deosebire de legislațiile penale ale altor state (Rusia, Germania).

În lumina celor enunțate mai sus, studierea, analiza și prognozarea eficienței legislației penale care contracarează falsificarea și punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false reprezintă obiectivul primordial al acestui articol la tema respectivă. De asemenea, acestui obiectiv i se alătură și așa țeluri, cum ar fi elucidarea cauzelor fenomenului infracțional studiat, precum și elaborarea unor idei și propuneri de contracarare eficientă a acestei infracțiuni cu impact grav asupra economiei RM și asupra încrederii publice în privința autenticității semnelor bănești și a titlurilor de valoare.

Referințe:

1. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2009, nr 72-74.
2. *A se vedea*: Tabele statistice pe anii precedenți privind rata infracționalității [accesat 24.06.2013]. Disponibil: http://www.mai.gov.md/tab_statist_prec/
3. STATI, V. Infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a banilor falși sau a titlurilor de valoare false: analiză de drept penal. În: *Revista Națională de Drept*, 2009, nr.4, p. 45
4. BRÎNZĂ, S., STATI, V. *Drept penal*. Partea specială. Chișinău, 2011, vol. II, p. 12. ISBN 978-9975-53-028-6.

5. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1993, nr. 3.
6. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1998, nr 27-28.
7. DOBRINOIU, V., CORNEA, N. *Drept penal*. Partea specială, București, 2000, vol.II, p. 316. ISBN 973-588-281-7.
8. Forgery and Counterfeiting Act 1981 [accesat 26.06.2013]. Disponibil: http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1981/45/pdfs/ukpga_19810045_en.pdf/